Zinātnes Vēstnesis

Latvijas Zinātnes padomes, Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Zinātnieku savienības laikraksts

19 (582) ISSN 1407–1479 2019. gada 25. novembris

LZA PREZIDENTA OJĀRA SPĀRĪŠA UZRUNA

MĒS TOMĒR ESAM SPĒKS!

Foto – J. Brencis

Godātie akadēmiķi, LZA Rudens pilnsapulces goda viesi, dāmas un kungi! Sveicu Jūs visus Latvijas valsts dibināšanas 101. gadskārtā, kuru visi kopā ar lepnumu pavadījām pirms dažām dienām.

Latvijas valsts dibināšanas otrajā gadsimtā ieejot, mēs vēlamies redzēt mūsu zemes izaugsmes potenciālu un sajust zinātnes jaudu, ar kādu tā var pildīt mūsu zemes budžetu. Un zinātnieki šajā kopējā darbā iegulda lielu savas dzīves un enerģijas daļu, kļūstot pazīstami mūsu valstī un sadzirdēti arī tālu pasaulē. Šodien gribu runāt tikai par priecīgo, lai gan nevar viennozīmīgi sacīt, ka, raugoties nākotnē Latvijā valdītu optimisma un cerību pilns noskaņojums. Bet tomēr gribas vairāk prieka un lepnuma, īpaši šodien, kad pēc vēlēšanu biļetenu saskaitīšanas, Latvijas Zinātņu akadēmijas īsteno un korespondētājlocekļu, ārzemju un goda locekļu rindas papildinās jauni akadēmiķi, jauns spēks, kuram piemīt gan atzīstami nopelni zinātnē, gan jauneklīga enerģija, gan pieredzes bagāts pētnieka prāts.

Jau saņemot ielūgumu uz šī gada Rudens pilnsapulci, ikviens varēja lasīt Lielās medaļas ieguvēju – akadēmiķu: Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūta vadošā pētnieka Bruno Andersona un Cietvielu Fizikas institūta vadošā pētnieka Linarda Skujas vārdus. Klausoties šo erudīto zinātnieku akadēmiskās lekcijas, ikviens mēs jutīsimies tik lepni, it kā katrs no mums būtu Lielās medaļas saņēmējs, jo tas ir arī mūsu visu kopīgi darāmā darba augstākais novērtējums. Tieši valsts dibināšanas svētku dienā – 18. novembrī – par starptautiski atzīstamiem pētījumiem sinhrotronā starojuma īpašību un tā iedarbības modelēšanā dabaszinātnēs Cietvielu Fizikas institūta vadošais pētnieks Juris Purāns saņēma Rīgas domes un Latvijas Zinātņu akadēmijas kopīgo balvu zinātnē. Šajā dienā Salaspils zinātniskā kodolreaktora ilggadējais galvenais inženieris un Baltijas enerģētikas attīstības programmu izstrādes līdzautors inženierzinātņu doktors Valdis Gavars kļuva par Jūrmalas pilsētas Goda pilsoni. Šīs nominācijas nozīmi vēl vairāk kāpināja apziņa par inženiera Valda Gavara filantropisko misiju, atjaunojot un atdodot sabiedrībai restaurēto Raiņa vasarnīcu Jaundubultos, kuru dzejnieks uzcēla kā liecību savai un Aspazijas mīlestībai. Valsts svētku dienās "trīszvaigžņu lietus" ir nolijis pār mūsu izcilo vēsturniekū galvām, ļaujot akadēmiķiem Inesim Feldmanim, Ērikam Jēkabsonam un Aivaram Strangam frakas krūtīm piespraust Triju Zvaigžņu komandiera ordeni. Savukārt ar Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieka pakāpes piešķīrumu pagodināts ir akadēmiķis Valdis Kampars – Rīgas Tehniskās universitātes profesors un Lietišķās ķīmijas institūta direktors. Arī mūsu akadēmijas ārzemju loceklis – Lietuvas Zinātņu akadēmijas prezidents, akadēmiķis Juras Banis – pēc dažām dienām – 28. novembrī – kļūs par Baltijas Asamblejas balvas laureātu. Apsveicam no sirds un priecāsimies kopā ar apbalvotajiem!

Pārējais, ko gribētos pavēstīt, attiecas uz mūsu ikdienas darbu –zinātnes komunikāciju, administrēšanu, starptautiskās sadarbības veicināšanu, zinātnes sasniegumu izvērtējumu un darbību visdažādākā mēroga ekspertu grupās un komisijās, kur bez organizatoriskās enerģijas vēl nepieciešams zinātnieku tālredzība, akadēmiskā pieredze un viedums. Tieši tāpēc es izsaku gandarījumu un prieku par gados jaunākā akadēmijas papildinājuma ievēlēšanu aktīvo locekļu vidū, jo darāmā ir daudz. Latvijas Universitātes un Latvijas Zinātņu akadēmijas sadarbības līgums paredz veidot kopīgu koordinējošu struktūru ekonomisku un politisku lēmumu sagatavošanai valsts attīstībai būtiskos jautājumos, kā arī zinātnieku viedokļu pārstāvībai visu līmeņu izpildvaras un sociālo partneru struktūrās. Lai stiprinātu tautsaimniecības attīstību, šis sadarbības līgums mudina stiprināt lietišķās zinātnes sasniegumu pārnesi uzņēmējdarbībā, kā arī piesaistīt Latvijas Zinātņu akadēmijas darbam jaunos pētniekus, doktorantus un studējošo jaunatni. Tiešā nozīmē tas būtu saprotams tādējādi, ka mums ir apnicis pazemojošais stāvoklis, ka Latvijas statistiskie rādītāji Eiropas Savienības diagrammās vienmēr ir tikai pašā lejasgalā. Tādēļ, sekojot Lietuvas Zinātņu akadēmijas un daudzu citu Eiropas valstu pieredzei, ir izveidota iniciatīvas grupa "Jaunās akadēmijas" formēšanai, nolikuma veidošanai un LZA statūtu grozījumu izstrādei, kā sabiedrisko organizāciju palīgā aicinot arī Latvijas Jauno zinātnieku apvienību.

Ar Hamburgas Zinātņu akadēmiju ir noslēgts sadarbības līgums par kopīgiem pētījumiem dabas un sociālajās zinātnēs, lietišķajās un humanitārajās zinātnēs. Jau vairākus gadus norisinās Latvijas fiziķu izpētes darbi Hamburgas sinhrotronā, bet abpusējais sadarbības līgums paredz šo sadarbību vēl vairāk paplašināt. Taču tas vēl ir tikai sākums daudz plašākai sadarbībai Baltijas un Skandināvijas valstu pētniecības politikas izstrādē un praktisko pētījumu veikšanā. Lai reāli nokļūtu pie šī mērķa, tiek veidota Baltijas un Skandināvijas valstu sadarbības platforma, kas, orientējoties uz Eiropas Savienības un Apvienoto Nāciju zinātnes vadlīnijām, nodrošinātu kopīgas pētnieciskās iniciatīvas starptautisku un starpinstitucionālu projektu izstrādei.

Ko varam vēlēt mums šajā gada izskaņai tuvajā laikā? Bagātu 2019. gada zinātnes sasniegumu klāstu, ko LZA žūrijas komisijai vērtēt. Jo bagātāks augstvērtīgu izgudrojumu birums, jo drošāka var justies mūsu augošā industrija, kuras attīstības motivēšanai ir nepieciešamas jaunas idejas un jauni produkti.

Mans novēlējums šoreiz vairāk līdzināsies svētku tostam: Par jaunām idejām un par iespējām tās realizēt!

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS RUDENS PILNSAPULCĒ

Šī gada 21. novembrī LZA Portretu zālē notika LZA Rudens pilnsapulce. Programmā – divi, akadēmijas dzīvē ļoti nozīmīgi notikumi: LZA Lielās medaļas pasniegšana un LZA jauno locekļu vēlēšanas. To kuplināja Eiropas Parlamenta deputāta Ivara Ījaba priekšlasījums.

LZA Lielās medaļas laureāti:

akadēmiķis **BRUNO ANDERSONS** apbalvots par būtisku devumu koksnes zinātnes attīstībā un Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūta izaugsmes veicināšanā.

akadēmiķis **LINARDS SKUJA** apbalvots par izciliem sasniegumiem optisko stiklu fizikas un fotonikas attīstībā.

LZA Rudens pilnsapulcē ievēlēti jauni locekļi

Ievērojot Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūtu 3.2.1. un 3.8.1. punktu, aizklāti balsojot, Rudens pilnsapulcē par Latvijas Zinātņu akadēmijas jaunajiem locekļiem ievēlēti divi īstenie locekļi, divpadsmit korespondētājlocekļi, trīs ārzemju un viens goda loceklis.

Īstenie locekļi:

Kristaps Jaudzems un Andris Zeltiņš

Korespondētājlocekļi:

Solveiga Krūmiņa–Koņkova, Guna Laganovska, Gustavs Latkovskis, Andis Lazdiņš, Dagnija Loča, Ērika Nazaruka, Līga Paura, Una Riekstiņa, Sandris Ručevskis, Arnis Sauka, Andris Šutka, Laimons Začs

Ārzemju locekļi:

Alesandro Džuliani (*Alessandro Giuliani*, Romas Universitāte, Itālija), Monika Mihališina (*Monika Michaliszyn*, Adama Mickeviča Universitāte, Polija), Oskars Ozoliņš (Karaliskais Tehnoloģiju institūts, Zviedrija).

Par Latvijas Zinātņu akadēmijas **goda locekli** ievēlēts Vitolds Mašnovskis.

LZA Lielās medaļas laureāti akadēmiķi Linards Skuja un Bruno Andersons Foto – J. Brencis

2019. GADA FLPP KONKURSA REZULTĀTI

Latvijas Zinātnes padome (LZP) informē, ka š.g. 19. novembrī LZP pieņēma lēmumu par 2019. gada fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu konkursā iesniegto projektu iesniegumu:

- finansēšanu
- noraidīšanu

Konkursa rezultātā finansēti **47** projekti (kas ir 12% no kopējā projektu iesniegumu skaita vai **17%** no virs kvalitātes sliekšņa novērtēto projektu iesniegumos pieprasītās summas). Zinātniskajā izvērtēšanā nodoti tika 387 projektu iesniegumi.

Īsumā:

1. tika finansēti **16 zinātnisko institūciju** projekti
2. projektiem 3 gadu īstenošanai piešķirti 13 783 347 EUR
3. finansēto projektu sadalījums zinātņu nozaru grupās ir šāds:
   - Dabaszinātnes – 12 (3 593 453 EUR)
   - Inženierzinātnes un tehnoloģijas – 11 (3 288 936 EUR)
   - Medicīnas un veselības zinātnes – 8 (2 251 267 EUR)
   - Lauksaimniecības, meža un veterinārās zinātnes – 5 (1 378 984 EUR)
   - Sociālās zinātnes – 6 (1 781 908 EUR)
   - Humanitārās un mākslas zinātnes – 5 (1 488 799 EUR)

Apskats par finansētajiem projektiem pieejams LZP mājaslapā. Informējam, ka š.g. decembrī tiks publicēts detalizētāks pārskats par finansētajiem projektiem un zinātniskās izvērtēšanas rezultātiem.

Finansētie projekti

DABASZINĀTNES				
Nr. p.k.	Nosaukums	Projekta vadītājs	Institūcija	Projekta kopsumma (EUR)
1.	Organisku-neorganisku hibrīdsistēmu izstrāde rentgenstarojuma detektēšanai	Aleksandrs Kaļinko	LU CFI	300000
2.	Laiktelpiskā pazemes ūdeņu sausuma prognozēšana ar jauktiem modeļiem daudzslāņu sedimentācijas baseinā klimata pārmaiņu ietekmē	Andis Kalvāns	LU	300000
3.	Kobalta katalizēta C-H saites funkcionalizēšana	Liene Grigorjeva	OSI	300000
4.	Karbēna-metāla-amīda kompleksu strukturāla modifikācija termiski aktivētas aizturētās fluorescences zilās gaismas OLED emiteru ieguvei	Kaspars Traskovskis	RTU	300000
5.	Savelkot galus – sezonālā mijiedarbība, enerģētiskā auglība un migrējošo putnu populāciju dinamika globālu pārmaiņu apstākļos	Oskars Keišs	LU	300000

Turpinājums – 2.lpp.

RĪGAS DOMES UN LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS BALVA AKADĒMIĶIM JURIM PURĀNAM

Publicitātes foto – Riga.lv

Rīgas domes svinīgajā sēdē 18. novembrī tika pasniegta Rīgas domes un Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) balva. To saņēma LZA akadēmiķis Juris Purāns (attēlā) par fundamentāliem sinhronā starojuma pētījumiem un Rīgas atpazīstamības veicināšanu pasaulē.

Rīgas domes balvu "Gada rīdzinieks 2019" un Goda rakstu šogad saņēma komponists Boriss Rezņiks par Atmodas laika leģendārā skaņdarba "Atmostas Baltija" radīšanu, ieguldījumu mūzikas attīstībā un Rīgas starptautiskās atpazīstamības veicināšanu.

ATGĀDINĀJUMS

Līdz 6. decembra plkst. 15.00 ir iespējams iesniegt pieteikumus konkursam "**Desmit gada zinātniskie sasniegumi Latvijā**".

Pieteikumi nosūtāmi uz e–pasta adresi sasniegumi@lza.lv.

Papildu informācija LZA mājaslapā vai sazinoties ar LZA Senāta zinātnisko sekretāri Almu Edžiņu. Tālr. +371 67223931; e–pasts – alma@lza.lv.

UZKĀPTS PAŠĀ KALNA GALIŅĀ

Decembra pirmās dienas jubilāre akadēmiķe *Dr.habil.oec.* **Baiba Rivža** gandrīz visus Latvijā iespējamos augstākos apbalvojumus par ieguldījumu akadēmiskajā un zinātniskajā darbībā jau ir saņēmusi agrākajos gados – vēl nesen 2017. gadā Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielo medaļu un 2018. gadā Ministru kabineta Atzinības rakstu. Oficiāli ir novērtēta viņas kāpšana izglītības un zinātnes stikla kalnā, un jubilāre pati droši varētu dziedāt "Es uzkāpu kalniņā, / Pašā kalna galiņā". Ir īstais brīdis "atzinības rakstam" no līdzgaitniekiem, kam ir bijusi iespēja tuvumā skatīt šo kāpšanu un tajā arī piedalīties.

Divi vienā: ass prāts un liela enerģija

Abi dotumi kopā ir dāsna dabas dāvana. "Drīz vien pamanīju lielās darba spējas, lielisko atmiņu, pienākuma apziņu, zinātniekam nepieciešamo radošo domāšanu un loģiskās spriešanas dotības," – tā par savu bijušo studenti un vēlāko kolēģi Baibu Rivžu Latvijas Lauksaimniecības universitātes kādreizējais rektors, profesors Voldemārs Strīķis. Savukārt Baibas Rivžas no Zviedrijas uz Latviju atvestās mikrokredīta kustības dalībnieces un uzņēmējdarbības gudrībās ievadītās lauku sievietes viņai pasniedza apbalvojumu ar pavadvārdiem "par lauku sieviešu smadzeņu savešanu kārtībā", turklāt lietuvietes viņas apskaudušas par to, ka tas noticis profesūras līmenī.

Atdodot godu jubilārei, vienlaikus simboliski jāatdod gods arī doktora, profesora, zinātnieka īpašajām smadzenēm – ar "ikdienišķajām" vien izcilu doktora darbu neradīt, un kur nu vēl vadīt desmitus doktora darbu kā Baiba Rivža. Tāpēc latviešu valoda ir pelnījusi, lai tajā joprojām tiktu rakstīti arī zinātniskie darbi.

Liela enerģija var būt dažāda, bet Baibai Rivžai tā ir pozitīva. Viņa ar to nenomāc, bet dalās tajā, izmanto kā vilcējspēku līdzcilvēkiem, it sevišķi vadot lielus kolektīvus un lielus projektus. Viņas plašajā enerģijas laukā ir tik tālredzīgas idejas, kuru īstenošanu sākumā ne katrs var iztēloties un tām noticēt. Bet profesore ved pa konkrētu darbu ceļu, daudz neklausoties atrunās, ka kaut kas nav iespējams, un neatkāpjoties no stingriem termiņiem, līdz, skat, ir rezultāts! Arī sākotnēji šaubīgie priecīgi, ka motivēti strādāt, un darbs ir izdevies.

Nācies pieredzēt, ka izglītības un zinātnes ministres amatā Baiba Rivža taisnā ceļā no lidostas ar visu bagāžu, somas ritentiņu troksnim signalizējot par viņas ierašanos darbavietā, sēdusies pie darbagalda savā kabinetā, neizmantojot ārzemju komandējuma atlikušo dienas daļu atpūtai. Vai arī, dienesta automašīnā dodoties uz pasākumiem, viņa nereti darba dēļ naktsmiegam atņemtās stundas kompensēja ar desmit minūtēm "skaistuma un gudrības atjaunošanas miedziņa" uz aizmugurējā sēdekļa (dažkārt pat neizlaižot no rokām tikko skatītos dokumentus) un – atkal spirgta strādāt.

Ilgi neuzkavējas pie sasniegumiem

Stīva Džobsa atzīto, ka pārāk ilgi nav jāuzkavējas pie sasniegumiem un pēc veiksmīgi paveikta darba nekavējoties jādomā par nākamo darāmo un tas jāīsteno, pilnībā var attiecināt uz Baibu Rivžu. Kaut vai piemērs ar valsts pētījumu programmu EKOSOC–LV un INTERFRAME–LV projektu jaunā valsts pētījumu programmā "Latvijas mantojums un nākotnes izaicinājumi valsts ilgtspējai". Lai pētījumi tik pēctecīgi savirknētos, protams, ka klēpī saliktām rokām netika ilgi baudīti EKOSOC–LV un uz tās bāzes veidotās monogrāfijas "Simtam pāri. Viedā Latvija", kas tika izvirzīta starp LZA 2018. gada sasniegumiem, panākumi. Paralēli tika rakstīti jauni projektu pieteikumi, un ne viens vien, lai nebūtu jādzīvo uz veciem lauriem.

Baiba Rivža ir stāstījusi par kādu talantīgu cilvēku ar lielu zinātnieka potenciālu, kas tomēr nekad nav pabeidzis doktora darbu, jo vienmēr uzskatījis, ka tas vēl nav gatavs, ka vēl jāpapildina, jāuzlabo. Tāda tiekšanās pēc nesasniedzamas pilnības paralizē darbību. Tāpēc būtiska ir Baibas Rivžas prasme virzīties uz priekšu soli pa solim – viens veikums dod idejas un iespējas nākamajam, jo visu vienlaikus aptvert nav iespējams.

Līdzīgu principu, ko jubilāre mācījusies no saviem skolotājiem zinātnē, piemēram, profesora Benjamiņa Treija, viņa izmanto arī attieksmē pret neveiksmēm. Proti, šodien cīņa zaudēta, bet rīt būs atkal jauna diena un jaunas iespējas panākt citādu rezultātu – nav vaimanās velti jātērē spēki, ir jāmobilizējas turpmākajām "kaujām". Ne viena vien ir bijusi jāizcīna Augstākās izglītības padomes priekšsēdētājas amatā.

Ģimenē saņemts ne tikai paraugs, bet arī padoms

Stabilu vērtību pamatu Baiba Rivža ir guvusi ģimenē, varētu pat teikt dzimtā, kurā no mammas Vilmas puses ir apzinātas četras paaudzes. Izlēmību, uzņēmību un arī patstāvību izšķirīgos brīžos ir apliecinājušas īpaši dzimtas sievietes – sākot no bērnu pieņēmējas vecvecmammas Annas līdz vecmammai Annai, kurai bija dūša aizbēgt no mājām pie iemīļotā cilvēka par spīti vecāku aizliegumam ar viņu precēties, un šajā mīlestībā dzimušajai mammai, kura ar vienu somu un bērnu uz rokas pameta savu šūšanas darbnīcu un veikalu, lai paglābtos no izsūtīšanas pie paziņām Latvijas otrā malā, vīrs vēl nebija atgriezies no kara.

Nereti ģimenēs atrunājas, cenšoties attaisnot laika trūkumu dzīvesgudrām sarunām ar bērniem, ka viņi taču redz, cik vecāki daudz strādā, un var ņemt paraugu. Bet katrs no pieredzes pateiks, ka prātā uz mūžu tomēr paliek rimtās sarunās ar vecākiem un vecvecākiem izskanējušās atziņas un padomi, piemēram, miers baro un nemiers posta, kā man no savas vecmāmiņas. Baiba Rivža dzimtas dzīves gudrībā sakņotos viedos padomus ir saņēmusi it īpaši daudz no mammas.

Dzīves gudrības atklātas visdažādākajās situācijās, t. sk. arī pirms un pēc ballītēm, bet tāpat ar lielu lepnumu, meitai dodoties uz disertācijas aizstāvēšanu. Daudzas atziņas viņai pēc tam dzīvē noderējušas tieši grūtajos brīžos, piemēram, nevar gaidīt, ka jebkuru ideju apkārtējie uztvers ar atplestām rokām, un nevajag ļaunoties vai apvainoties par to, bet ir jāpierāda un jāpamato savs viedoklis.

Foto – J. Brencis

Uzruna "Mīļo zeltiņ" arī ir pārmantota no mammas, un Baiba Rivža to lieto gan uzslavas situācijā, gan pretējā gadījumā "Mīļo zeltiņ, tā nu nevarēs vis…" jau ar citu intonāciju balsī.

Valstsgriba Dievam par godu un līdzcilvēkiem par svētību

Darbs nozarē, kurā galvenokārt tiek strādāts ar prātu, kāda ir zinātne, prasa nekad neapklusināt un nezaudēt sirdsbalsi – Gustava Ernesaksa atziņa. Šo līdzsvaru Baiba Rivža rod arī Jelgavas Svētās Annas evaņģēliski luteriskajā baznīcā, turklāt apmeklējot to biežāk nekā tikai Ziemassvētkos un Lieldienās. Latvijas himnā ietvertās lūgšanas izdziedāšana un dievkalpojumi Doma baznīcā valsts svētkos arī nav tikai parādes pasākumi, bet spēka uzņemšanas brīži.

Lietojot Valsts prezidenta Egila Levita grāmatas nosaukumā ietverto ietilpīgo jēdzienu valtstsgriba, Baibai Rivžai spēks nepieciešams un viņa to ieliek valstsgribas ideju un darbu īstenošanā izglītībā un zinātnē, kas jubilāres dzīvē redzams pēc augļiem. "Uz kalna" viņa ir drošs un uzticams sasaites biedrs. **Sirsnīgi sveicam!**

Ausma Mukāne,
pārliecībā, ka šiem vārdiem pievienojas daudzi līdzgaitnieki

Turpinājums no 1.lpp.

2019. GADA FLPP KONKURSA REZULTĀTI

Nr. p.k.	Nosaukums	Projekta vadītājs	Institūcija	Projekta kopsumma (EUR)
6.	Sēru saturošu fluormetilēngrupas pārneses reaģentu potenciāla izpēte	Jānis Veliks	OSI	300000
7.	Jaunu metožu attīstīšana spektrāli neizšķirtu atomu enerģijas līmeņu koherentai kontrolei zem spektrālās izšķirtspējas robežas	Kaspars Mičulis	LU	300000
8.	Invazīvās sugas Neogobius melanostomus loma Baltijas jūras zemūdens aizsargājamo biotopu funkcionēšanā	Ingrīda Puriņa	DU aģentūra "Latvijas Hidroekoloģijas institūts"	294000
9.	Augšup-pārveidotās luminiscences izmantošana fotolitogrāfijā organiskajiem materiāliem savienojumā ar nanodaļiņu un fotorezista kompozītu	Jurģis Grūbe	LU CFI	300000
10.	Biomolekulāro tīklu modelēšana ar modulārām hibrīdām sistēmām	Juris Vīksna	LU MII	299455
11.	Virsmas plazmonu rezonanses uzlabota gaismas pastiprināšana un modulēšana organiskajās plānās kārtiņās	Aivars Vembris	LU CFI	300000
12.	Jauni ilgspīdoši luminiscenti materiāli - sarkanās gaismas starotāji	Baiba Bērziņa	LU CFI	300000
	HUMANITĀRĀS UN MĀKSLAS ZINĀTNES			
1.	Lībiešu vietvārdu apzināšana, kartēšana un oficiālo vietvārdu reģistra izveide	Valts Ernštreits	LU	289047
2.	RIGA LITERATA: Rīgas humānistu neolatīniskais mantojums Eiropas "Respublica Literaria" ietvarā	Ojārs Lāms	LU	300000
3.	Nacionālā identitāte: gastropoētiskais aspekts. Vēsturiskais, starpnacionālais un starpdisciplinārais konteksts	Ieva Kalniņa	LU	299970
4.	Latvijas atmiņu institūciju dati digitālajā telpā: vienojot kultūras mantojumu	Liene Kalviša	LNB	299812
5.	Latviešu valodas WordNet un vārdu nozīmju noškiršana	Pēteris Paikens	LU MII	299970
	INŽENIERZINĀTNES UN TEHNOLOĢIJAS			
1.	Injicējami paššķērssaistoši kompozītu hidrogēli kaulaudu atjaunošanai (iBone).	Dagnija Loča	RTU	300000
2.	Augstas kapacitātes ārpusšūnu vezikulu izdalīšana ar plūsmas lauka frakcionēšanas metodi mikrofluīdikā	Roberts Rimša	LU CFI	300000
3.	Multimodālā attēlošana veterinārās onkoloģijas vajadzībām, kombinējot optisko koherences tomogrāfiju un fotoakustisko mikroskopiju	Mindaugas Tamosiunas	LU	300000
4.	Komunālo notekūdeņu pēcattīrīšana ar cikliskas darbības fotobioreaktoru tehnoloģiju	Linda Mežule	RTU	300000
5.	Topoloģisko izolatoru nanoelektromehāniskas strāvas kontroles ierīces pielietojumiem kriogēnās temperatūrās	Donāts Erts	LU	300000
6.	Poliuretāna putuplastu siltumizolācijas trūkumu novēršana, nosakot un mainot parametrus, kas ietekmē polimēru matricas gāzu caurlaidību (PURGE)	Jānis Andersons	LVKĶI	299340
7.	Inovatīvu tekstilkompozītu/metāla savienojumu ar paaugstinātām mehāniskajām īpašībām izstrāde un darbības izpēte	Andrejs Pupurs	RTU	300000
8.	Viedā fasāde saules enerģijas uzkrāšanai ēkās	Ruta Vanaga	RTU	300000
9.	Ar oglekli bagātināti daudzfunkcionāli nanostrukturētie viedie pārklājumi (NVP) augsto tehnoloģiju lietojumiem un to iegūšana izmantojot lieljaudas magnētiski saspiestās plazmas metodi	Irīna Boiko	RTU	297109
10.	Dabiska bioplastmasa no lignīna, hemicelulozes un celulozes	Gerda Gaidukova	RTU	292644
11.	Efektīvu un drošu jūras transporta operāciju viedo tehnoloģiju izstrāde	Kristīne Carjova	LJA	299845
	LAUKSAIMNIECĪBAS, MEŽA UN VETERINĀRĀS ZINĀTNES			
1.	Botrytis spp., nozīmīga pākšaugu slimību ierosinātāja, patogenitāte un diversitāte	Biruta Bankina	LLU	191739
2.	Vispārējā un mastīta uzņēmības ģenētiskā fona raksturošana vietējās izcelsmes atgremotājšķirnēm Latvijā	Anda Valdovska	LLU	300000
3.	Mašīnu dziļās mācīšanās un datizraces pielietošana augu un patogēnu mijiedarbības izpētei: ābeļu un bumbieru kraupja patosistēmas	Gunārs Lācis	Dārzkopības institūts	299307
4.	Slāpekļa izmantošanas spēja un proteīna kvalitātes aspekti kartupeļu šķirņu izveidē integrētajai un bioloģiskajai saimniekošanas sistēmām	Ilze Skrabule	Agroresursu un ekonomikas institūts	297155
5.	Molekulāro marķieru izstrāde juvenilitātes novērtēšanai āra bērza mikropavairošanas laikā (Betula Pendula Roth)	Dainis Edgars Ruņģis	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"	290783
	MEDICĪNAS UN VESELĪBAS ZINĀTNES			
1.	18F-PSMA-1007 un 68Ga-PSMA-11 PET/CT mērķētas molekulāras attēldiagnostikas loma prostatas vēža recidīva multimodālā izmeklēšanā	Maija Radziņa	RSU	300000
2.	Cilvēka asins mikrobioma izcelsmes un izmaiņu izpēte un tā saistība ar hroniskajām slimībām	Jānis Kloviņš	Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs	300000
3.	Uz augu vīrusiem balstītu vakcīnu iegūšanas bakteriālo platformu izstrāde	Andris Zeltiņš	Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs	300000
4.	Zarnu disbakteriozes un B šūnu mijiedarbības nozīme imūnglobulīna A nefropātijas patoģenēzē	Harijs Čerņevskis	RSU	299798
5.	Multidisciplinārs pētījums par sadzīvē iegūtas sepses pacientiem izdzīvotājiem Latvijā	Uga Dumpis	LU	300000
6.	Jaunas uz 19F KMR balstītas metodes patoloģiskā tau proteīna kā Alcheimera slimības terapeitiskā mērķa strukturālajiem pētījumiem	Kristaps Jaudzems	OSI	151470
7.	Liekais svars, uztura paradumi un D vitamīna un omega-3 taukskābju rādītāji grūtniecības laikā	Laila Meija	RSU	300000
8.	Biomarķieru atlase ME/HNS pacientu stratifikācijai un ārstēšanas uzraudzībai / optimizēšanai	Modra Murovska	RSU	300000
	SOCIĀLĀS ZINĀTNES			
1.	Kompleksa novērtēšanas un atbalsta programma, lai samazinātu ar ekrānos pavadīto laiku saistītos veselības riskus pusaudžiem.	Aija Kļaviņa	LSPA	300000
2.	Memento mori: Dzīves noslēgums, nāve un iztēlotā pēcnāve mūsdienu Latvijas iedzīvotāju dzīvespasaulē	Agita Misāne	RSU	299921
3.	Sarežģītais vēsturiskais mantojums Latvijā: holokausta tūrisma vietas starp piemiņas kultūru, mūsdienu tūrisma pieprasījumu un piedāvājumu.	Aija Van Der Steina	LU	298172
4.	Inovatīvas pieejas skolotāju kompetenču vērtēšanai personalizētam profesionālās mācīšanās risinājumam	Dace Namsone	LU	283817
5.	Dezinformācijas un sazvērestību radītie riski demokrātijai: Latvijas pieredzes pārlūkošana	Vita Zelče	LU	300000
6.	Gatavi pārmaiņām? Kopīgo dabas resursu ilgstpējīga pārvaldība	Jurijs Ņikišins	LU	300000

Ingmārs Kreišmanis,
Latvijas Zinātnes padomes vecākais eksperts

LZA RUDENS PILNSAPULCĒ

LAUDATIO LZA LIELĀS MEDAĻAS LAUREĀTAM AKADĒMIĶIM LINARDAM SKUJAM

LZA akadēmiķis Andris Šternbergs

Godātais Akadēmijas prezident, Spārīša kungs! Godātie akadēmijas locekļi un viesi!

Man ir prieks šodien stādīt Jums priekšā vienu no šī gada LZA Lielās medaļas laureātiem, Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūta vadošo pētnieku, LZA akadēmiķi Linardu Skuju.

Linards Skuja savu ceļu fizikā aizsāka jau Rīgas pirmajā vidusskolā. Sešdesmitos gados tā bija vienīgā skola Latvijā ar pastiprinātu fizikas kursu. Iespējams, ka viņa interesi par dabaszinātnēm pastiprināja arī tas, ka tur viņš vairākus gadus pavadīja vienā skolas solā ar otru šīgada LZA Lielās medaļas laureātu, akadēmiķi Bruno Andersonu. Tāpat kā daudzi šīs paaudzes zinātnieki un šodien te klātesošie, viņš ir daudz pateicības parādā saviem skolotājiem fizikā un matemātikā – Vivijai Slīterei un Alfrēdam Gravam.

Pēc skolas beigšanas 1969. gadā Linards Skuja nolika iestājeksāmenus vienā no tā laika PSRS spēcīgākajām fizikas augstskolām – Maskavas fizikāli tehniskajā institūtā (MFTI), taču tur uzzinājis par institūta absolventu pienākumu pēc studijām strādāt no pasaules noslēgtos institūtos pārsvarā PSRS austrumdaļā, atgriezās Latvijā un iestājās Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātē. Tur bija nesen nodibinātas jaunas pētnieciskas struktūras, Pusvadītāju un Segnetoelektriķu problēmu laboratorijas, kuras strauji attīstījās.

Jau sākot no 2. kursa Linards Skuja sāka strādāt Pusvadītāju fizikas problēmu laboratorijā, viņa vadītāji bija aspiranti (tagad tos sauktu "doktoranti") – Anatolijs Truhins un Andrejs Siliņš. Laboratorija naudu pelnīja ar līgumdarbiem, ko noslēdza ar tā laika parastajiem "naudas turētājiem" – lielajiem Maskavas un Pēterburgas (toreiz Ļeņingradas) zinātniskajiem institūtiem. Viena no šo darbu tēmām, saistīta ar kosmiskās, militārās tehnikas un kodolfizikas problēmām, bija optisko stiklu noturība pret radiācijas iedarbību. Linards Skuja iesaistījās šajos pētījumos, palīdzot pilnveidot mērījumu sistēmu un tās datorvadību (kas tajā datoru attīstības līmenī bija kas pilnīgi jauns) un veicot rentgenstaru izraisīto stikla optisko īpašību izmaiņu mērījumus. Nodarboties ar stikliem bija samērā neierasti, jo Pusvadītāju problēmu laboratorijā parastie pētījumu objekti tajā laikā bija monokristāli – vielas ar sakārtotu atomu struktūru. Jautājums par to, kādas tieši izmaiņas vielu optiskajās īpašībās ievieš šīs sakārtotības zudums stiklveida stāvoklī, bija maz pētīts. Tam bija veltītas abu zinātnisko vadītāju – Andreja Siliņa un Anatolija Truhina – topošās zinātņu kandidātu disertācijas, un Linards Skuja aktīvi iesaistījās šajā tematikā, 1974. gadā aizstāvēja par to savu maģistra darbu (diplomdarbu), pēc universitātes beigšanas palika tur strādāt kā jaunākais zinātniskais līdzstrādnieks. 1978. gadā, nodibinoties LU Cietvielu fizikas institūtam, viņš sāka strādāt tajā un iestājās aspirantūrā. Šajā laikā viņš pilnībā pievērsās tīra silīcija dioksīda stikla izpētei. Tas, saukts arī par "kvarca stiklu" ir neaizstājams materiāls daudzos optiskos pielietojumos. Pētījumiem ļoti palīdzēja Andreja Siliņa Amerikas stažēšanās laikā sarūpētie supertīrie stiklu paraugi, kādus PSRS tolaik vēl neražoja, un Salaspils atomreaktora pieejamība paraugu apstarošanai.

1980. gadā Salaspilī ZA Fizikas institūtā akadēmiķa Kurta Švarca vadītajā padomē Linards Skuja aizstāvēja zinātņu kandidāta disertāciju ar nosaukumu "Pašvielas defektu un to lomas elektroniskajos procesos pētījumi stiklveida silīcija dioksīdā", kas bija veltīta tīra silīcija dioksīda stikla izpētei. Viens no šīs disertācijas galvenajiem jaunajiem rezultātiem bija tā sauktā netiltiņa skābekļa centra, faktiski, skābekļa norautās saites, optisko īpašību noskaidrošana. Tas ir viens no elementārajiem, pamata punktdefektiem SiO_2 stiklā – līdzīgi kā F-H centri klasiskajos jonu kristālos – un tāpēc stiklu fizikā diezgan fundamentāls rezultāts. Tas tika publicēts kopā ar Andreju Siliņu Padomju Savienības tā laika galvenajā stiklu fizikas žurnālā "Fizika i Khimija Stekla" 1978. gadā. Lielāku starptautisku ievērību šie darbi sāka iegūt tikai pēc tam, kad tos, par spīti tā sauktā "glavļita" cenzūras ierobežojumiem, daļēji izdevās publicēt angļu valodā.

80. gadu vidū, kādā diskusijā ar tagadējo LZA akadēmiķi Jevgēņiju Kotominu noskaidrojās, ka līdzīgi punktdefekti ir nesen novēroti PSRS ZA Ķīmiskās fizikas institūtā Maskavā, pētot silīcija dioksīda virsmas ķīmiskās īpašības. Iedibinātajā sadarbībā tika atrasts jauns optiski aktīvs defekts, divkoordinētais silīcijs. Tas bija sava veida apvērsums eksistējošos priekšstatos par punktdefektiem SiO_2, jo daļa jaunajam defektam piemītošo optisko īpašību stiklu fizikas "zinātniskajā sabiedrībā" jau bija attiecinātas uz citu defektu – skābekļa vakanci, un šis pieņēmums, kuram īstenībā nebija labu pierādījumu, daudzkārtīgas citēšanas rezultātā laika gaitā jau bija izveidojies par it kā cieti pierādītu, vispārzināmu patiesību. Tāpēc, par spīti arvien jauniem eksperimentāliem pierādījumiem, pagāja vairāk nekā 10 gadu, pirms tika pārvarēta inerce, un jaunais modelis tika pieņemts. Šajā laikā tika arī atrasts līdzīgs, uz germānija piemaisījuma atoma centrēts defekts un rezultāts tika nopublicēts kopā ar Anatoliju Truhinu. Radās ideja pētīt šos centrus ar augstas izšķiršanas lāzerspektroskopijas metodēm, bet trūka tehnisko iespēju.

1989. gadā, "perestroikas" gaisotnē kļuva vaļīgāks aizliegums "bezpartejiskiem" zinātniekiem izbraukt ārpus Varšavas bloka valstu robežām, un Linards Skuja varēja pirmo reizi nokļūt Rietumos, pāris mēnešus pastrādāt Turīnas universitātē, Itālijā. No turienes viņš nelegāli, apejot PSRS stingro aizliegumu visu ārzemju korespondenci sūtīt tikai ar "glavļita" (cenzūras) atļaujām, nosūtīja pētījumu projekta pieteikumu prestižajai Vācijas Aleksandra fon Humboldta stipendijai. Laiki mainījās, tieši šajā laikā 1989. gada novembrī krita Berlīnes mūris, un, atbraucot Latvijā, savu PSRS ārzemju pasi, kuru vajadzēja nodot glabāšanai zināmā seifā, vairs nebija kam atdot, un droši vien, ka seifs arī bija jau nozudis. Projekta pieteikumu Humboldta fonds novērtēja atzinīgi, un Linards Skuja ieguva iespēju pusotru gadu strādāt Minsteres universitātē, izmantojot eksperimentālās iespējas, kādu trūka Rīgā – pārskaņojamo krāsu lāzeri un šķidra hēlija temperatūras. Šajā laikā tika publicēti vairāki vēlāk visbiežāk citētie darbi, radās iespēja uzstāties ar tiem konferencēs Rietumeiropā un ASV un nodibināt kontaktus ar šajā jomā vadošajiem pasaules zinātniekiem. Andrejam Siliņam šai laikā, 1991. gada vasarā, īsi pirms Maskavas puča, pat izdevās noorganizēt Rīgā starptautisku semināru ar Amerikas vadošo SiO_2 fizikas "klasiķu" piedalīšanos (Intl. Seminar "Point Defects in Glasses" (Riga, Latvia)).

Deviņdesmitajos gados zinātnes finansējums neatkarību atguvušajā Latvijā noslīdēja kritiski zemu, un daudzi zinātnieki bija spiesti meklēt citu nodarbošanos vai strādāt ārzemēs. Linards Skuja vēlreiz varēja pastrādāt Vācijā, izmantojot Humboldta fonda atbalstu. Ievērojot Latvijas zinātnes grūto stāvokli, Humboldta fonds veica pat tam neparastu akciju: zinātniskās aparatūras dāvinājumus stipendiātiem – hēlija refrižeratorkriostatu viņam un datoru darba stacijas otram tā laika Humboldta stipendiātam no Latvijas, prof. Andrim Jakovičam. Dāvinātais hēlija refrižerator-kriostats darbojas vēl šobrīd, bet darba stacijas droši vien jau sen ir novecojušas, datoru tehniskais progress ir ļoti ātrs. Šajā laikā pirmo reizi pavērās iespējas vairākus mēnešus veikt pētījumus Japānā, Nagojas universitātē, pie kristālu fizikā pasaulē pazīstamajiem profesoriem Noriaki Itoh un Katsumi Tanimura's. Vēlāk, ar Minsteres universitātes fiziķu rekomendācijām tika atrasts darbs un pusotrs gads nostrādāts Vācijas Federālajā metroloģijas un standartu institūtā ("PTB") Braunšveigā. Jauni, interesanti kolēģi, jauna aparatūra – un tika atrasta un publicēta vēl viena interesanta, vēlāk pasaulē daudzu grupu pētīta tēma par starpmezglu skābekļa atomiem un molekulām kvarca stiklā.

Šajā un vēlākajā laikā aktualizējās jautājums par specifiskām defektu īpašībām silīcija dioksīda stiklā: to fotojutību un saistību ar pielietojumiem optiskajos šķiedru gaismas vados. Linards Skuja tiek uzaicināts nolasīt plenāro referātu Amerikas optikas biedrības rīkotā šķiedru optikai veltītā konferencē. Ar šo uzstāšanos saistītais raksts, kļūst par vēlāk visvairāk, virs tūkstoš reižu, citēto viņa darbu. Drīz pēc tam viņš kopā ar Itālijas teorētiķi Žanfranko Pakioni (*Gianfranco Pacchioni*) un amerikāņu fiziķi, tā laika lielāko autoritāti SiO_2 fizikā, Dāvidu Griskomu (*David Griscom*) noorganizē NATO zinātnes sērijas skolu par defektiem SiO_2 un izdod atbilstošu grāmatu.

Linarda Skujas darbus ievēro arī Japānā – zemē ar spēcīgu ar SiO_2 tehnoloģijām saistītu rūpniecību un pētniecību. Šajā laikā tur aktualizējas problēma par uzlabotiem SiO_2 stikliem pusvadītāju ultravioletajai litogrāfijai ar eksimēru lāzeriem. Viņu līdzdarboties uzaicina viens no Japānas materiālzinātnēs pazīstamākajiem zinātniekiem, Tokijas Tehnoloģiskā institūta profesors Hideo Hosono, kuram SiO_2 fizika ir viens no viņa daudzajiem darbības virzieniem. Viņš izveido pētījumu grupu par SiO_2 stiklu problēmām. Linards Skuja tur strādā gadu kā viesprofesors, un pēc tam, regulāri, ik gadu vairākus mēnešus veic kopīgus pētījumus, kopā tur divpadsmit gadu garumā pavadot vairāk nekā 4 gadus. Sadarbība ar Japānas zinātniekiem turpinās arī tagad, kopīgu publikāciju, eksperimentu un paraugu sagatavošanas līmenī.

Eiropas Savienībā sadarbība norisinās galvenokārt ar zinātniekiem Francijā, Itālijā, kur ir spēcīgas ar SiO_2 fiziku saistītas grupas. Linards Skuja tur tiek aicināts kā viespētnieks, publicē kopīgus darbus. Viņš ir bijis recenzents daudzām šajās valstīs izstrādātajām doktora disertācijām SiO_2 fizikā, bet Latvijā vada CFI specializēto promocijas padomi. Linards Skuja ir pastāvīgs starptautiskās padomdevēju komitejas loceklis regulāros SiO_2 fizikai veltītajos Eiropas simpozijos. Pēdējos gados, saistībā ar izmaiņām optisko šķiedru pielietojumu tirgū ir aktivizējusies viņa un LU CFI sadarbība ar Latvijas optisko šķiedru ražotājfirmām Līvānos – sniedzot stiklu fizikas konsultācijas un metroloģisko atbalstu. Tāpat pēdējā laikā daudz darba ir ticis ieguldīts, gatavojot lekcijas studentiem, diviem jauniem, LU CFI zinātnieku lasītiem kursiem materiālzinātnē un eksperimentālajās metodēs.

Linarda Skujas darbs ir ticis pagātnē novērtēts, ievēlot viņu par LZA korespondētāj- un īsteno locekli, ar Edgara Siliņa balvu, Tokijas tehnoloģiskā institūta un Japānas keramikas biedrības balvām un Latvijas Ministru kabineta balvu.

Linarda Skujas ārzemēs pavadītais laiks lielā mērā ir bijis saistīts ar iespējām izmantot tur labāku eksperimentālo bāzi un veikt pētījumus, kurus, izdarīt Latvijā nebija atbilstošu tehnisku iespēju. Pašlaik LU CFI Eiropas Komisijas *Teaming* projekta "CAMART^2" (*The Excellence Centre of Advanced Material Research and Technology Transfer*) programmas ietvaros notiek radikāla instrumentu parka papildināšana un atjaunošana. Šeit, izvēloties instrumentu tipus un parametrus, ļoti noderīga ir bijusi arī Linarda Skujas, ārzemēs strādājot, uzkrātā pieredze. Mēs ceram, ka šo pozitīvo pārmaiņu rezultātā nākotnē mūsu starptautiskās sadarbības kļūs mazāk vienpusīgas, un mēs varēsim arvien drošāk un vairāk aicināt savus partnerus veikt kopīgus pētījumus Latvijā.

Rezumējot galveno Linarda Skujas paveikto, var teikt, ka viņš ir starp pasaules vadošajiem speciālistiem stiklveida silīcija dioksīda optisko īpašību izpētē. Šis ir ļoti svarīgs un daudz pielietots materiāls optiskajos šķiedru gaismas vados, jaudīgā lāzeroptikā un radiācijas noturīgā optikā. Viņam kopā ar līdzstrādniekiem pieder prioritāte virknes svarīgāko optiski aktīvo punktdefektu šajos materiālos identificēšanā un īpašību izpētē. Atskatoties uz Linarda Skujas līdzšinējo darbību, es priecājos sveikt viņu ar šī LZA augstā apbalvojuma saņemšanu.

LAUDATIO LZA LIELĀS MEDAĻAS LAUREĀTAM AKADĒMIĶIM BRUNO ANDERSONAM

LZA akadēmiķis Aivars Žūriņš

Augsti godātais Akadēmijas prezident, Spārīša kungs! Akadēmijas locekļi, dāmas un kungi!

Šodien par būtisku devumu koksnes zinātnes attīstībā un Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūta izaugsmes veicināšanā, akadēmiķim Bruno Andersonam tiks pasniegta LZA Lielā medaļa. Jūtos pagodināts tiekot uzaicināts sniegt šo *Laudatio*, un, protams, nevarēju atteikties no šī godpilnā pienākuma.

Akadēmiķis Bruno Andersons ir devis nozīmīgu ieguldījumu koksnes kā materiāla izpētē un tās pielietošanas iespēju paplašināšanā tautsaimniecībā, ņemot vērā, ka meža nozare ir ļoti svarīgs Latvijas ekonomikas balsts.

Lai gan mums ir vairāku gadu vecuma starpība, esam kopā institūtā pavadījuši pietiekami ilgu laiku, lai man būtu viedoklis par B. Andersonu. Sācis strādāt jau studiju gados, Bruno Andersons joprojām ir Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūta darbinieks, izejot visus posmus no inženiera līdz vadošajam pētniekam.

Ķīmijā B. Andersons nenonāca nejauši. Tēvs bija ķīmiķis analītiķis RPI ķīmijas fakultātē, tādēļ jau agri radās iespēja iegrimt ķīmijas pasaulē. Tēva tiešums un mātes iejūtība radīja to harmonisko vidi, kas izveidojusi viņa raksturu. Uzsācis skolas gaitas 1. vidusskolā, bet pēc pamatkursa beigšanas izvēle tika izdarīta par labu 2. vidusskolai, jo tur tika atvērta specializēta ķīmijas klase. Paralēli tika apmeklēta Jauno ķīmiķu skola Ķīmijas fakultātē, kas arī noteica turpmākās mācības RPI Ķīmijas fakultātē, kur jau studiju gados viņš iesaistījās darbā Polimēru katedrā.

Pirmie B. Andersona soļi koksnes pētniecībā LVKĶI bija saistīti ar stiprinātās papīra līmes iegūšanas tehnoloģijas izstrādi. Tālāk aspirantūra Fizikālo ķīmijas metožu laboratorijā J. Grāvīša grupā. Savā promocijas darbā B. Andersons pievērsās koksnes šūnu sieniņu komponentu biosintēzes procesu izpētei, izmantojot modelēšanas principus.

Jau tajā laikā B. Andersons parādīja sociālu aktivitāti – iesaistījās LZA jauno zinātnieku savienībā un vadīja interesanto tikšanos klubu institūtā.

Organizatora īpašības lieti noderēja 90. gadu sākumā, kad daļa darbinieku izvēlējās pamest zinātni, bet B. Andersons pievērsās koksnes aizsardzības jautājumiem, īpaši biotisko faktoru ietekmei. Uzrakstīja pieteikumu Volkswagen fondam un saņēma stipendiju stažēšanās kursam Vācijas Federālajā koksnes pētniecības centra, Koksnes ķīmijas institūtā pie prof. Oskara Feja. Tas paplašināja viņa redzesloku un deva ierosmi jaunām idejām.

Atgriežoties Latvijā, B. Andersons saprata, ka finansējums zinātniskai darbībai jāmeklē sadarbībā ar ražotājiem. 90. gados strauji attīstījās impregnētas koksnes eksports, un atbalsta struktūrvienība kļuva par acīmredzamu nepieciešamību. Piesaistot Vācijas vēstniecības atbalstu, pirmo reizi Baltijā tika izveidota Koksnes Bionoārdīšanās un aizsardzības laboratorija, kura tika akreditēta Latvijas un Vācijas Akreditācijas birojos. Laboratorijas infrastruktūra kļuva par pamatu turpmākiem teorētiskajiem pētījumiem un deva iespēju ciešai sadarbībai ar ražotājiem, nodrošinot koksnes aizsardzībā iesaistīto nozares uzņēmumu konkurētspēju eksporta tirgos Latvijai tik grūtajos 1990. gados. Šī laboratorija joprojām ir konkurētspējīgs spēlētājs Eiropas mērogā, par ko liecina sadarbība ar tādiem partneriem, kā BASF, Lonza, Copper.

B. Andersona pētniecībā uzmanības lokā ir jautājumi par trupes sēņu iedarbības mehānismu uz koksnes matricu, lai varētu izstrādāt efektīgus koksnes aizsardzības līdzekļus, izvēlēties optimālu aizsardzības stratēģiju vēsturiskās koka apbūves vai priekšmetu saglabāšanai. Būtiski, ka pēdējos gadu desmitos ar Eiropas likumdošanas nostādnēm praktiski līdz minimumam ierobežots vairāku efektīgu, bet potenciāli toksisku koksnes biocīdu (hroma, arsēna savienojumu u.c.) pielietojums, tādēļ intensīvi tiek meklēti alternatīvi, videi draudzīgi koksnes aizsardzības līdzekļi. B. Andersona vadītā laboratorija pievērsās metālus nesaturošu alternatīvu biocīdu meklējumiem (t.sk. augu valsts ekstraktiem, koksnes pirolīzes produktiem u.c.) un attīstīja koksnes hidrotermiskās apstrādes metodi kā videi draudzīgu tehnoloģiju. Ņemot vērā arvien augošo interesi un aktivitātes koka augstceltņu būvniecībā visā pasaulē, laboratorija pievērsusies arī aktuālam jautājumam par ilgizturīgiem un ugunsizturīgiem koksnes virsmas pārklājumiem.

B. Andersons ir vienmēr centies savienot aktīvu akadēmisko darbu LVKĶI institūtā, kur turpat 20 gadus vadīja zinātnisko padomi, ar iesaistīšanos zinātnei svarīgu norišu risināšanā gan kā Zinātnes Padomes eksperts, gan tieši ZP darbā, un arī Latvijas Zinātņu akadēmijā kā akadēmiķis.

B. Andersons ir pazīstams un aktīvs arī starptautiskajā zinātniskajā vidē. Par iesaistīšanos Latvijas zinātnei būtisku jautājumu risināšanā liecina viņa dalība Eiropas aktivitātēs, tādās kā, piemēram, INTAS programmas Ģenerālā asamblejā, aktivitātes "Mobilitātes stratēģija Eiropas zinātnes jomā" rīcības komitejā. Viņš ir darbojies kā eksperts padomdevēju grupā 7. IP 2. prioritātē "Pārtika, lauksaimniecība un biotehnoloģija" un pārstāvējis Latviju vairāku COST akciju Menedžmenta komitejās.

Gūtā starptautiskā pieredze ļāvusi B.Andersonam būt par vienu no iniciatoriem bioekonomikas kā vienas no prioritātēm noteikšanā Latvijā, saskatot meža nozares lomu tajā. Zinātniskās darbības laikā B. Andersons pārliecinājās, ka Latvijas attīstību var nodrošināt tikai pētniecības un ražojošo uzņēmumu ilglaicīga sadarbība, un to izvirzīja kā prioritāti. Viņa vadībā tika izpildītas trīs valsts pētījumu programmas, kuru uzdevumu izpildē apvienojās Latvijas vadošās pētniecības iestādes. Programmu virsmērķis bija un ir nākotnē nodrošināt Latvijas meža un kokrūpniecības industrijas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, risinot pielietojamas pētniecības jautājumus, un rezultātu ieviešanu praksē Meža nozares kompetences centra ietvaros.

Turpinājums – 4.lpp.

IN MEMORIAM

Atvadu vārdi Latvijas Zinātņu akadēmijas goda loceklei

Džemmai Skulmei

(20.09.1925. – 09.11.2019.)

Kopš 1992. gada, tātad, kopš Trešās Atmodas laika gleznotāja, sabiedriskā darbiniece, mākslas dzīves organizatore, politiķe, māte, izcili skaista sieviete Džemma Skulme bija "mūsējā" – ar akadēmiskās saimes vienbalsīgu balsojumu ievēlēta par Latvijas Zinātņu akadēmijas goda locekli. Goda loceklis – viņas apziņā šis apzīmējums bija saistīts ar godu kā personības sirdsapziņas un uzticamības mērauklu, un, saņemot šo nosaukumu, māksliniece jutās patiesi pagodināta, jo viņas veikums tika pielīdzināts akadēmiskiem nopelniem. Pat, ja gleznotājas un mākslas dzīves vadlīniju veidotājas izcilajā mūžā akadēmiskums nebija saistīts ar kultūras procesu zinātnieku pētniecību, viņas bagātā dzīves pieredze, talants, intuīcija, cilvēku un mākslas pazīšana piešķīra ikvienam viņas vērojumam, vārdam un atziņai akadēmisku svaru. Tādu mēs viņu mīlējām dzīvē, un arī Veļu laika iekrāsotā Džemmas Skulmes aiziešana bezgalībā neļauj mums runāt par mākslinieci pagātnes formā. Viņas sievišķībai bija ārkārtējs spožums, un viņas prātam netrūka zinātnieka cieniga asuma. Viņa bija un paliek izcila personība Latvijas mākslā, Latvijas sabiedrībā un paraugs mūsu visu dzīvei.

***

Mūsu pēdējās sarunas par mākslu notika 2019. gada vasarā, kad Džemma Skulme apņēmās uzrakstīt priekšvārdu grāmatai par gleznotāju Edgaru Vinteru. Savu solījumu viņa izpildīja, slīpējot domas par savas paaudzes oficiālās mākslas attieksmi pret Latvijas ainavas, klusās dabas un citu ar dzimtenes mīlestību piepildīto žanru kopējiem un visas paaudzes vārdā atvainodamās par pagājušā laika gadu desmitu laikā pieļauto nevērību un pārestībām. Atgriezusies no slimnīcas, viņa uzrakstīja šādas patiesā laikmeta izjūtā balstītas rindas: "*Toreiz, mainoties ideoloģijām, tiešā dabas vērojumā balstīta ainava kļuva nevajadzīga un pēc jauno ideologu sprieduma tika atzīta kā izstādēm nederīga un pat laikabiedru un kolēģu nonievāta. Tas, protams, mākslinieka un viņa cienītājiem varētu bijis vissmagāk, vissāpīgāk. Bet gāja gadi un laiks visu vērtē, un ieliek pūra lādē to, kas jāieliek*".

Saglabājot un kopjot godīgumu kā dzīves un mākslas principu visaugstākajā pakāpē, Džemma Skulme ikvienam no mums ir atstājusi novēlējumu: "*Mazas tautas liktenis ir svarīgs. Tas bieži ir citu rokās vai var būt citu rokās. Tālab jāslīpē un jāgodā tautas talants, tautas radītās vērtības jebkurā jomā*".

Dziļā cieņā, pateicībā un sērās kopā ar visu akadēmisko saimi –

Ojārs Spārītis, Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents

Latvijas Zinātņu akadēmija un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija izsludina konkursu par

KASPARA BUŠA BALVAS MEŽA EKOLOĢIJĀ UN MEŽKOPĪBĀ piešķiršanu

Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas un Latvijas meža nozares **KASPARA BUŠA BALVA MEŽA EKOLOĢIJĀ UN MEŽKOPĪBĀ** (turpmāk – **KASPARA BUŠA BALVA**) izveidota 2019. gadā, godinot izcilā latviešu mežzinātnieka simtgadi. **KASPARA BUŠA BALVA** tiek piešķirta ne retāk kā reizi divos gados par fundamentāliem un lietišķiem pētījumiem meža ekoloģijā un mežkopībā, kas būtiski sekmējuši Latvijas meža ekosistēmu izzināšanu ciešā saistībā ar meža komerciālās vērtības palielināšanu.

KASPARA BUŠA BALVU piešķir individuāliem zinātniekiem par nozīmīgu zinātnisko veikumu: publicētām monogrāfijām vai vienotas tematikas zinātniskā darba rezultātu apkopojumu.

Kandidātus KASPARA BUŠA BALVAI var izvirzīt Latvijas Zinātņu akadēmijas Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļa, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas Prezidijs, Latvijas Valsts mežzinātnes institūta ''Silava" Zinātniskā padome un citu zinātnisko organizāciju augstākās lēmējinstitūcijas, kuru darbības un attīstības stratēģijā paredzēti Latvijas meža nozari atbalstoši zinātniskie pētījumi meža ekoloģijā un mežkopībā.

KASPARA BUŠA BALVAS piešķiršanai iesniegtos darbus vērtē ekspertu komisija, kuru pēc balvas fonda veidotāja ierosinājuma apstiprina Latvijas Zinātņu akadēmijas Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļa.

KASPARA BUŠA BALVAS MEŽA EKOLOĢIJĀ UN MEŽKOPĪBĀ pretendentiem līdz **2019. gada 11. decembrim** jāiesniedz LZA LMZN zinātniskajai sekretārei Ligitai Āzenai, Akadēmijas laukumā 1., Rīgā, LV 1050. Tel. 67223448, mob. 2915144, e–pasts lmzn@lza.lv :

1) izvirzītāja ieteikums,

2) ziņas par autoru (*Curriculum vitae*), norādot darba un mājas adresi, tālruni, elektroniskā pasta adresi.

TELPU IZNOMĀŠANA

Latvijas Zinātņu akadēmija piedāvā – Augstceltnes ēkā, Rīgā, Akadēmijas laukumā 1, kadastra Nr. 0100–042–2001 – nomāt:

1. Biroja telpas

Ilgtermiņa nomā platībā no 19 m^2 līdz 35 m^2, nodrošinot nomnieku ar autostāvvietu.

Biroja telpu nomas maksa mēnesī – 11.95 EUR/m^2 + PVN 21%.

Nomas maksā iekļauta maksa par komunālajiem pakalpojumiem.

2. Zāles

Īslaicīgā nomā (pa stundām) konferenču zāles ar vestibiliem pasākumu rīkošanai (līdz 250 dalībniekiem).

Zāles nomas maksa 40.00 EUR/stundā + PVN 21%.

3. Auditorijas

Īslaicīgā nomā (pa stundām) auditorijas, mācību nodarbību rīkošanai no 10 līdz 50 dalībniekiem. Auditoriju nomas maksa no 3.50 EUR/stundā līdz 15.00 EUR/stundā + PVN 21%.

4. Noliktavas telpas

Ilgtermiņa nomā noliktavas telpas ar platību no 10 m^2 līdz 250 m^2, aprīkotas ar drošām durvīm. Noliktavas telpas nomas maksa mēnesī 6.00 EUR/m^2 + PVN 21%.

Ēkā darbojas sabiedriskās ēdināšanas uzņēmums, pasta nodaļa.

Pieteikties, kā arī saskaņot nomas objekta apskates laiku, pa tālruni +371 25444749.

Aizstāvēšana

2019. gada 9. decembrī plkst. 14.00 Rīgā, Āzenes ielā 12/1, 116. auditorijā, RTU Vides zinātnes nozares RTU promocijas padomes P–19 atklātā sēdē promocijas darbu inženierzinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai aizstāvēs

MIĶELIS DZIKĒVIČS

par tēmu **"Solar energy accumulation with packed bed phase change materials"**.

Recenzenti: *Dr.sc.ing*. Gatis Bažbauers (Rīgas Tehniskā universitāte); *Dr.sc.ing*. Ainis Lagzdiņš (Latvijas Lauksaimniecības universitāte); *D.sc*. (Tech.) Peter D. Lund (Ālto Universitāte, Somija).

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU bibliotēkā Paula Valdena ielā 5, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Mūkusalas ielā 3 un Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātē, 602. kabinetā.

***

2019. gada 9. decembrī plkst. 14.00 RTU Āzenes ielā 12 k.1, 212. telpā notiks "RTU – P14" Promociju padomes atklātā sēde, kurā promocijas darbu inženierzinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai elektrotehnikas nozarē aizstāvēs

ŠAKER JASSEM GATAN

par tēmu **"Vidēja sprieguma iekārtas jaunais dizains – Vakuuma slēgiekārta – Loka slāpēšanas metodes ar papildus bezkontakta pārtraucēja iekārtu "**.

Recenzenti: *Dr.habil.sc.ing*. V. Pugačevs (LZA, FEI, Latvija); *Dr.sc.ing*. S. Orlova (LZA, FEI, Latvija,); *Dr.sc.ing*. V. Astapovs (Tallinas TU, Igaunija).

***

2019. gada 10. decembrī plkst. 15.00 Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Medicīnas promocijas padomes atklātā sēdē Rīgā, Dzirciema ielā 16, Hipokrāta auditorijā

DZINTARS OZOLS

aizstāvēs promocijas darbu "**Kompleksa pēcoperācijas rezultātu izvērtēšana bērniem ar iedzimtu plaukstas pirmā pirksta hipoplāziju jaunas ķirurģiskas plaukstas rekonstrukcijas metodes pamatojumam"**.

Recenzenti: *Dr.med*. Pēteris Studers (Rīgas Stradiņa universitāte); *Dr*. Konstantīns Kalnbērzs (Latvijas Universitāte); *PhD* Jarkko Jokihaara (Tamperes Universitātes slimnīca, Somija).

Ar promocijas darbu var iepazīties RSU bibliotēkā un tā kopsavilkumiem RSU mājaslapā.

***

2019. gada 13. decembrī plkst.15.00 Latvijas Universitātes Akadēmiskā centra Zinātņu mājā, Alfa auditorijā, Jelgavas ielā 3, LU Medicīnas, Farmācijas un Bioloģijas zinātņu nozares promocijas padomes atklātā sēdē

SERGEJS ZADOROŽNIJS

aizstāvēs promocijas darbu **"Ceļa locītavas endoprotezēšana, pielietojot digitālo plānošanu – prospektīvs, randomizēts, kontrolēts, maskēts pētījums"** medicīnas zinātņu doktora grāda iegūšanai ķirurģijas apakšnozarē.

Recenzenti: *Dr.med*. Dainis Krieviņš (Latvijas Universitāte), *Dr.med*. Pēteris Studers (Rīgas Stradiņa universitāte), *Dr.med*., *PhD* Uldis Ķesteris (Lundas Universitātes klīniskā slimnīca).

Ar darbu var iepazīties LU Bibliotēkā, Raiņa bulvārī 19.

***

2019. gada 17. decembrī plkst. 14.00 Rīgā, Āzenes ielā 12, 110. auditorijā, RTU Vides zinātnes nozares RTU promocijas padomes P–19 atklātā sēdē promocijas darbu inženierzinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai aizstāvēs

KASPARS KĻAVENIEKS

par tēmu **"Metodikas efektīvai atkritumu apsaimniekošanas sektora pārvaldībai"**.

Recenzenti: *Dr.geogr*. Agrita Briede (Latvijas Universitāte); *Dr.sc.ing*. Dzintars Jaunzems (Rīgas Tehniskā universitāte); *Dr.sc.ing*. Raimondas Grubliauskas (Viļņas Ģedimina Tehniskā universitāte, Lietuva).

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU bibliotēkā Paula Valdena ielā 5, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Mūkusalas ielā 3 un Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātē 602. kabinetā.

2019. gada 18. decembrī plkst. 14.00 Daugavpils Universitātes (DU) Matemātikas promocijas padomes atklātā sēdē, 115. telpā, Parādes ielā 1, Daugavpilī

ANITA KIRIČUKA

aizstāvēs promocijas darbu **"Planāru sistēmu ar parametriem atrisinājumi"** matemātikas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *PhD. Yuriy Rogovchenko* (Agderas Universitāte, Norvēģija); *Dr.math*. Inese Bula (Latvijas Universitāte); *Dr.math*. Natālija Sergejeva (Latvijas Lauksaimniecības universitāte).

Ar promocijas darbu un tā kopsavilkumu var iepazīties Daugavpils Universitātes Zinātniskajā bibliotēkā Daugavpilī, Vienības ielā 13, kā arī DU mājaslapā http://www.du.lv.

***

2019. gada 19. decembrī plkst. 14.30 RTU Elektronikas un telekomunikāciju nozares Promocijas padomes "RTU P–08" atklātā sēdē Rīgā, Rīgas Tehniskās universitātes Elektronikas un telekomunikāciju fakultātē, Āzenes ielā 12, 212. telpā

GUNTIS ANCĀNS

aizstāvēs promocijas darbu par tēmu **"Radiofrekvenču spektra joslas 694–790 MHZ izmantošanas iespēju novērtējums bezvadu pārraides sistēmām"** inženierzinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr.sc.ing*. Sandis Spolītis (RTU, Latvija); *Dr.sc.ing*. Aleksejs Udaļcovs (RISE – Zviedrijas pētniecības institūts, Zviedrija), *Dr.sc.ing*. Jūlija Asmus (Valsts izglītības attīstības aģentūra, Latvija)

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU Zinātniskajā bibliotēkā P. Valdena ielā 5, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Mūkusalas ielā 3, kā arī elektroniski RTU mājaslapā http://www.rtu.lv.

***

2019. gada 20. decembrī plkst. 9.30 Latvijas Lauksaimniecības universitātes Mežzinātnes un Materiālzinātnes nozaru promocijas padomes atklātā sēdē Salaspilī, Rīgas ielā 111, LVMI "Silava" sēžu zālē promocijas darbu mežzinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai meža ekoloģijas un mežkopības apakšnozarē aizstāvēs

MĀRA KITENBERGA.

Tēma: **"Hemiboreālo mežu degšanas vēsture un kokaudžu atjaunošanās degumos"**.

Recenzenti: *Dr.silv*. Linards Sisenis (Latvijas Lauksaimniecības universitāte); *PhD Kalev Jõgiste* (Igaunijas Dzīvības zinātņu universitāte); *Dr*. Vitas Marozas (Vitauta Dižā universitāte, Lietuva).

Ar promocijas darbu var iepazīties LLU Fundamentālajā bibliotēkā Jelgavā, Lielā ielā 2 un internetā https://llufb.llu.lv.

***

2019. gada 20. decembrī plkst. 12.00 Latvijas Lauksaimniecības universitātes Mežzinātnes un Materiālzinātnes nozaru promocijas padomes atklātā sēdē Salaspilī, Rīgas ielā 111, LVMI "Silava" sēžu zālē Promocijas darbu mežzinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai meža ekoloģijas un mežkopības apakšnozarē aizstāvēs

LĪGA JANSONE.

Tēma: **"Eiropas dižskābarža (Fagus sylvatica L.) kokaudžu atjaunošanās un augšana Latvijā"**.

Recenzenti: *Dr.silv*. Jurģis Jansons (LVMI "Silava"); *Dr.biol*. Guntis Brūmelis (Latvijas Universitāte); *Dr. Virgilijus Baliuckas* (Vitauta Dižā universitāte).

Ar promocijas darbu var iepazīties LLU Fundamentālajā bibliotēkā Jelgavā, Lielā ielā 2 un internetā https://llufb.llu.lv.

***

Rīgas Tehniskās universitātes Promocijas padome RTU P–11 2019. gada 8. novembra atklātajā sēdē piešķīra inženierzinātņu doktora zinātnisko grādu (*Dr.sc.ing*.) **GAĻINAI TERLECKAI** materiālzinātnes nozarē tekstila un apģērbu tehnoloģijas apakšnozarē.

Balsošanas rezultāti: par – 9, pret – 0, nederīgi biļeteni – 0.

***

Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas Veselības un Sporta zinātnes promocijas padomes atklātā sēdē 2019. gada 14. novembrī **AIGA PAIKENA** aizstāvēja promocijas darbu un ieguva pedagoģijas doktora zinātnisko grādu veselības un sporta zinātnē sporta teorijas un vēstures apakšnozarē.

Balsošanas rezultāti: par – 9, pret – 0, nederīgi biļeteni – 0.

LAUDATIO LZA LIELĀS MEDAĻAS LAUREĀTAM AKADĒMIĶIM BRUNO ANDERSONAM

Turpinājums no 3.lpp.

Daudz enerģijas B. Andersons ieguldījis LVKĶI un Latvijas zinātnes starptautiskās atpazīstamības veicināšanā, kas bija īpaši svarīgi, Latvijai iekļaujoties Eiropas pētniecības vidē. Te jāmin viņa vadītie 5. un 7. IP projekti, kas bija saistīti ar LVKĶI integrāciju un tā pētniecības potenciāla realizāciju Eiropas pētniecības vidē. Tāpat B. Andersons Latvijai piesaistījis piecas Eiropas līmeņa konferences.

B. Andersona pedagoģiskā darbība, vadot kvalifikācijas darbus, rezultējusies ar virkni aizstāvētu studentu darbu un 4 aizstāvētiem promocijas darbiem. Viņš koordinējis maģistru kursa „Koksnes ķīmijas pamati" un doktorantu lekciju kursa „Koksnes ķīmija un tehnoloģija" izveidi RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātē.

B. Andersona aktivitāti apliecina ieinteresētā iesaistīšanās Latvijas koka kultūrvēsturiskā, tai skaitā sakrālā mantojuma saglabāšanā. Viņš piedalījies dažādu kultūrvēsturisko objektu apsekošanā, izpētē un sanācijas darbos. Šeit var minēt Lestenes baznīcas altāri, Rundāles pils un Rīgas Doma jumta un torņa konstrukcijas un Liepājas Svētās Trīsvienības katerdrāli, Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ēkas un citus objektus. B. Andersona aktivitāte ir veicinājusi arī ārzemju finansējuma piesaisti daļas šo objektu saglabāšanai. Tādēļ tikai loģisks ir šo aktivitāšu turpinājums nupat apstiprinātajā H2020 projektā, kas saistīts ar kultūrvēsturiskā mantojumu saglabāšanu un monitoringu, izmantojot informācijas tehnoloģijas.

B. Andersona zinātniskā darbība un centieni zinātnisko atziņu ieviešanā tautsaimniecībā ir pamanīti un novērtēti ar Izglītības un zinātnes ministrijas Atzinības rakstu; divas reizes piešķirtu Zemkopības ministrijas balvu "Zelta čiekurs"; Ministru prezidenta Pateicības rakstu "Par mūža ieguldījumu meža nozares attīstībā" un citām atzinībām.

Līdz ar to LZA Lielā medaļa ir kā spožs vainagojums Bruno Andersona zinātniski-praktiskai darbībai. Noslēgumā gribu laureātu apsveikt ar tautas dziesmas rindām:

Noliecās ozoliņš,
Man mežāi ieejot,
Zināj mani gudru vīru,
Lietas koku zinātāju!

Redaktore Ilze Boldāne–Zeļenkova
"Zinātnes Vēstnesis"
Laikraksts iznāk kopš 1989. gada.
Reģistrācijas apliecība nr. 75.
Izdevējs: Latvijas Zinātņu akadēmija, Latvijas Zinātnes padome, Latvijas Zinātnieku savienība.
"Science Bulletin". Latvian Academy of Sciences, Latvian Council of Science, Association of Latvian Scientists.
"Zinātnes Vēstnesis" redakcijas padome: akadēmiķis Tālavs Jundzis (vadītājs), LZA Prezidents Ojārs Spārītis, LZA ģenerālsekretārs Andrejs Siliņš, LZA Senāta priekšsēdētājs Jānis Stradiņš, akadēmiķi Raita Karnīte, Baiba Rivža, Jānis Spīgulis, Pēteris Trapencieris, un LZA sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Stengrevica; Jānis Kloviņš un Arnis Kokorevičs (LZP); Uldis Grāvītis (LZS).
Redakcija: Rīgā, Akadēmijas laukumā 1.
Tālr. 67212706, 67225361, 26593299, fakss 67821153.
E pasts: zinatnes.vestnesis@lza.lv; http://www.lza.lv
Indekss 77165. Iespiests: SIA Zemgus LB